

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 287/2018
29.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Марија Кнежевић, адвокат из ..., против туженог ДОО “Дунис” услужно трговачко предузеће експорт-импорт, Футог, кога заступа Љубомир Апро, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1016/17 од 16.10.2017. године, у седници већа одржаној дана 29.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1016/17 од 16.10.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1428/13 од 25.01.2017. године, тужбени захтев тужиоца је делимично усвојен, па је обавезан тужени да тужиоцу на име дуга исплати износ од 13.208,38 евра, од чега износ од 682,22 евра на име неисплаћене зараде, а износ од 12.519,16 евра на име накнаде трошкова на службеном путу у иностранству, све у динарској противвредности по најповољнијем курсу динара према евр у код НБС у време исплате, са законском затезном каматом у висини каматне стопе Централне европске банке увећаном за осам процентних поена на износ од 10.048,49 евра, почев од 10.11.2016. године. Другим ставом изреке преко досуђеног износа до траженог износа од 21.554,52 евра, са затезном каматом и за законску затезну камату на износ од 3.151,39 евра од 10.11.2016. године, све у динарској противвредности па до коначне исплате, тужбени захтев је одбијен. Трећим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 340.518,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1016/17 од 16.10.2017. године, делимично је преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду у усвајајућем делу, тако што је обавезан тужени да тужиоцу досуђене износе од 12.519,16 евра и 689,22 евра, укупно 13.208,38 евра, исплати у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије са референтном каматном стопом Народне банке Србије увећане за осам процентних поена, почев од 10.11.2016. године до исплате. Другим ставом

изреке, преиначена је одлука у одбијајућем делу, па је тужени обавезан да тужиоцу на име накнаде трошкова службеног путовања у иностранство исплати износ од још 8.346,14 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије са референтном каматном стопом Народне банке Србије увећане за осам процентних поена на износ од 6.346,80 евра почев од 10.11.2016. године до исплате. Трећим ставом изреке, преиначена је и одлука о трошковима поступка, тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади још износ од 11.000,00 динара, укупно 351.518,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Четвртим ставом изреке, у преосталом делу жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда у усвајајућем делу, потврђена. Петим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 71.937,00 динара. Шестим ставом изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у оквиру овлашћења из чл. 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11 ... 55/14) и утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном првостепеном поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се на друге повреде поступка не указује.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку који је претходио доношењу побијане пресуде, тужилац је 01.05.2011. године засновао радни однос код туженог ради обављања послова возача моторног возила за превоз у унутрашњем и међународном друмском саобраћају. У периоду од 01.05.2011. године до 24.06.2013. године, тужилац је радио на релацијама Немачка, Аустрија, Холандија, Белгија, Луксембург, Турска, Чешка и др, о чему му је тужени издавао путне налоге. Месечно је тужилац превозио три до четири туре, које су трајале по отприлике недељу дана, тако да је на службеном путу ван граница Републике Србије проводио у просеку 15 дана месечно. За то време спавао је у камиону, није користио градски превоз у месту службеног путовања, а храну и остале трошкове плаћао је сам.

Одредбом члана 6. став 1. Уговора о раду закљученог између странака, предвиђено је да је зарада запосленог утврђена у складу са законом и правилником о раду, те да зависи од извршених послова запосленог и чини је 10% од фактурисане или наплаћене цене услуге извршеног превоза коју је запослени извршио за послодавца, у шта се укључују и дневнице за службена путовања, без права на увећану зараду у случајевима прописаним Законом о раду и општим колективним уговором (рад на дане празника, прековремени рад, ноћни рад и рад у сменама, те накнада за топли оброк), као и без права на накнаду зараде у случају прекида рада до којег је дошло без кривице запосленог (као нпр. чекање на утовар, прибављање виза и слично). Одредбом члана 11. тачка 2. Уговора утврђено је да запослени остварује право накнаду трошкова за време provedено на службеном путу у земљи и иностранству у висини прописаној општим актом послодавца.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, а применом материјалног права наведеног у првостепеној пресуди, првостепени суд је делимично усвојио

тужбени захтев и утврдио да тужиоцу у складу са чланом 104. став 1. и 118. став 1. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 32/13) припада право на исплату дневница за време проведено на службеном путу у иностранству у складу са општим актом и уговором о раду у висини која је утврђена вештачењем.

Другостепени суд је прихватио чињенично стање које је утврдио првостепени суд, али је преиначио првостепену пресуду утолико што је тужиоцу досудио још износ од 8.346,14 евра у динарској противвредности, према налазу и мишљењу судског вештака.

На потупно и правилно утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право наведено у образложењу првостепене и другостепене пресуде, које је сагласно члану 414. став 2. ЗПП, у образложењу ове одлуке изостављено.

Супротно наводима ревизије тужиоцу припада обрачун неисплаћених дневница управо према Уредби о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника из 2007. године, које су нижестепени судови досудили тужиоцу.

Одредбом члана 188. тачка 3. Закона о раду, на који се позивају нижестепени судови, који је био на снази у време настанка спорног односа, прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, између осталог и за време проведено на службеном путу у иностранству и то под условима, на начин и у висини, односно најмање у висини утврђеној посебним прописима.

По правилној оцени нижестепених судова на спорни однос странака примењује се Уредба о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника, с обзиром да је тужени као послодавац упутио тужиоца као запосленог на пут у иностранство да за њега обави одређени посао. Уредба на коју се тужени у ревизији позива из 2015. године нема ретроактивно дејство и не може се применити на спорни однос странака.

Правно становиште изложено у овој ревизији прихваћено је на заједничкој седници Апелационих судова у Републици Србији у априлу месецу 2014. године и од стране Врховног касационог суда, због чега ова пресуда, сагласно члану 414. став 2. ЗПП не садржи детаљно образложење, јер је судска пракса у овим предметима који се заснивају на истом чињеничном стању правилно остала уједињена.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је донео одлуку као у изреци пресуде.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је применом члана 165. став 3. ЗПП, према постигнутом успеху у ревизијском поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић